

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3053/2018. (II. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 13. § (2) bekezdés *b*) pont *bc*) alpontjának „és a megengedett vagy kizárt rendeltetését” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselő nélkül eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 13. § (2) bekezdés *b*) pont *bc*) alpontjának „és a megengedett vagy kizárt rendeltetését” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az indítványozó – állítása szerint – Budapest XII. kerületében üdülő besorolású ingatlantulajdonnal rendelkezik. Előadta, hogy a környék a besorolás ellenére jelentős mértékben lakóházakkal beépített. Rámutatott arra, hogy a konkrét ingatlant illetően az elmúlt évtizedek sorozatos hatósági mulasztásaiból eredően jelentős eltérés van a bejegyzett és tényleges tulajdonosok számát és személyét illetően, aminek következtében sérülnek a tulajdonosi jogai. Ennek oka, hogy többszáz tulajdonostárs osztozik egy 3,8 hektáros területen, a telekalakítás pedig szinte lehetetlen. Ugyanezen ok miatt szerinte építési engedélyt is képtelenség benyújtani, mert ahhoz is szükséges lenne minden résztulajdonos aláírása.
- [3] Állítása szerint ezt az állapotot némileg enyhítette az egyszerűsített bejelentéssel végezhető építési tevékenység. Ez elvileg csak lakóházakra vonatkozik, de mivel az Étv. korábban hatályos rendelkezései értelmében a helyi építési szabályzatnak csak bizonyos rendelkezéseit kellett figyelembe venni, így nem volt akadálya szerinte üdülőterületre lakóházat építeni.
- [4] Az Étv. ezen szakaszát azonban az egyszerű bejelentés körének bővítésére és az építésügy területén érvényesítendő további bürokráciacsökkentésre vonatkozóan az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2016. évi CLXXIII. törvény 9. § *b*) pontja módosította. A módosítás értelmében az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység esetén a helyi építési szabályzatban meghatározott épület, valamint az önálló rendeltetési egység számát és a megengedett vagy kizárt rendeltetését is figyelembe kell venni.
- [5] Az indítványozó előadta, hogy a sérelmezett rendelkezés hatálybalépésével a tulajdonában álló ingatlan beépíthetatlenné vált. Ennek oka, hogy a kerületi szabályozás nem vette figyelembe azt a változást, hogy az üdülőtelep besorolású városrész a gyakorlatban jelentős mértékben lakóházakkal épült be. Az Étv. módosítása értelmében pedig a helyi építési szabályzat szerinti besorolást kell figyelembe venni, így a tulajdonában álló ingatlanra kizárólag üdülőépület építhető. Rámutatott arra, hogy a Földhivatal mulasztásából eredően jelentős eltérés van a bejegyzett és tényleges tulajdonosok számát és személyét illetően, aminek következtében sérülnek a tulajdonosi jogai.
- [6] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett jogszabályi rendelkezés változása a kellő felkészülési idő hiányára tekintettel sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését. Úgy véli, hogy a jogszabály hatálybalépésére alaptörvény-ellenesen rövid határidővel került sor, ezért az érintettek nem tudtak felkészülni annak az alkalmazására. Kifejtette, hogy legalább három hónapos határidő lett volna elegendő az egyszerűsített bejelentés elké-

szítésére és benyújtására, ehelyett azonban csak két hét maradt erre, amibe ráadásul beletartoztak a karácsonyi és újévi ünnepnapok is.

- [7] 1.3. Az Alkotmánybíróság felhívására az indítványozó kiegészítette az indítványát, amelyben hangsúlyozta az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonjog jelentőségét, majd ismételten kiemelte, hogy két hét alatt nem lehet felkészülni egy építési korlátozásra.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján nyújtotta be alkotmányjogi panaszát. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [10] 2.2. Az Alkotmánybíróság a panasz befogadhatóságának feltételeként vizsgálta az indítványozó érintettségét. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek” {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]}. „[A] panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól. A személyes érintettség az érintett saját alapjogában való sérelmét jelenti. [...] Ha a norma címzettje harmadik személy [...], a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn. [...] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabály maga érinti-e az indítványozó alapjogát. Ha a jogszabály érvényesüléséhez konstitutív hatályú végrehajtási aktus szükséges, az indítványozónak először a jogsértést közvetlenül megvalósító államhatalmi aktust kell megtámadnia, amelyet követően lehetővé válik a norma közvetett vizsgálata is. [...] Az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia” {3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]}.
- [11] 2.3. Az indítványozó azt állította, hogy a sérelmezett jogszabályi változás miatt a résztulajdonában álló ingatlan beépíthetlenné vált. Ezt az állítását azonban semmivel sem támasztotta alá. Az indítvány mindössze egy elméleti okfejtésen alapul, konkrét eljárás nélkül nem tudható, hogy valóban az indítványozó által állított eredménnyel járt volna az egyszerű bejelentés megtétele. Ráadásul maga az indítványozó sem állította, hogy az ingatlanán valóban építkezni akart volna (ezt semmilyen dokumentummal sem igazolta), mindössze arra utalt, hogy amennyiben előbb ismertté vált volna előtte a jogszabály változása, akkor még a hatálybalépés előtt szeretett volna élni az egyszerű bejelentés lehetőségével.
- [12] Ezek a körülmények cáfolják a konkrét jogviszony létét, az indítványozóval szemben való alkalmazás tényét, továbbá csak annyira laza személyes érintettségre utalnak, amelyet bármelyik ingatlantulajdonos igazolni tudna Magyarország területén és amelyek nem érik el az alkotmányjogi panasz benyújtásához szükséges érintettséget.
- [13] 2.4. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése szerint az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Az indítványozó nem igazolta, hogy a támadott jogszabályi rendelkezések vele szemben alkalmazásra kerültek, vagy azok hatályosulása őt közvetlenül érintette. A közvetlen érintettség hiánya egyúttal azt is mutatja, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések az indítványozót aktuálisan nem érintették, állított alapjogi sérelmei ténylegesen a panasz benyújtásáig nem következtek be.

- [14] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettségének hiányában az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, ezért azt a befogadhatóság egyéb feltételei vizsgálatának mellőzésével – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 6.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1288/2017.

